

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,

GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZ. SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP

Egész évre ——— 8 korona
Félévre ——— 4 „
Negyedévre ——— 2 „
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

a Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetségének ügyv.-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek).

A szeghalmi Kossuth-szobor.

A negyvenkettedik Kossuth-szobrot leplezték le a múlt vasárnapon Szeghalom községében. Ez az alföldi színmagyar ajkú község még azidőtájt kezdett meg gyűjtést a szoboralapra, mikor Kossuth apánk hült tetemét haza hozta a nemzet a száműzetésből s elhelyezte a hazai földben örök nyugovóra. Sok esztendő kellett ahhoz, míg annyi fillér egybegyűlt, hogy a magyar nép édes apját megörökítő ércszobrot állíthattak.

A szeghalmi Kossuth-szobrot vasárnap délelőtt leplezték le s az ünnepélyen résztvett Kossuth Ferenc és számos országgyűlési képviselő.

Péter András, a szoborbizottság elnöke megnyitotta az ünnepséget. Majd Fábry Károly mondta el hatásos szoborleplező ünnepi beszédét. Rámutatott arra, hogy Kossuth tette szabaddá a földet, a sajtót, az embert. S neki a magyar nép felajánlotta pénzét és véré, mert

Kossuth-szobor Szeghalmon.

gulatban Kossuth Ferenc beszélt. Kossuth Ferenc beszéde után Kovács Gyula főjegyző vette át a szobrot. Majd rengeteg koszorút helyeztek a szoborra. Az összes békésmegyei községek is hoztak egy-egy koszorút.

ő volt a nép atyja. Nagy volt Kossuth halálában is. Gyászfátyoltól lett akkor sötét az ország. S ha sírján el is hervadtak a könnytől áztatott koszorúk: emléke örökkön él. Szobrai pedig egyre hirdetik eszméinek diadalát. Ime, Szeghalmon is áll Kossuthszobra. Hadd hulljon le a lepel. Egyszerű, néma szobor. Mégis mintha beszélne. Szeme mintha először fiára nézne ércajka, mintha hozzá szólna: Vezesd népem az én utaimon.

A szép beszéd után dr. Gyökössy Endre, az Országos Kossuth-szövetség elnöke lépett az emelvényre s ez alkalomra írt szép költeményét szavaltael. Ezután nagyfigyelem közben, ünnepi han-

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 33 év óta

MAUTHNER ÖDÖN cs. és kir. udv. szállító magkereskedésében
BUDAPESTEN, VII., Rottenbiller-utcza 33. sz.
IV., Kossuth Lajos-utcza 4. sz. kaphat. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Szent Gellért.

A katolikus világ minap ünnepelte Szent Gellért püspök és vértanú emlékeztétét. Nyolcszázhatvanegy éve, hogy a Gellérthegyen vértanú halált szenvedett. A hegy oldalában az emlékére felállított szobor azt a mozzanatot szemlélteti, mely halálának közvetlen okozója volt. Vatha és pogány hívei szekerében megkövezték, de ő támadóira folytonosan csak keresztet vetett, ami támadóit annyira felbőszítette, hogy a Dunába ölték. A szobor tehát a legöntudatosabban megvalósított s a valóságnak minden erejével ércbe öntött jelkép, amely nemcsak az emlékezetes történeti esemény nemzeti vonatkozását fejezi ki szoborszerű formában, hanem örök időkre fölszentelte magának a helynek nevét is.

Milyen volt a hegy akkor, amikor 1046 szeptember 24-én a püspök vértanúhalált szenvedett rajta? Ki tudná ma már megmondani? Történetírók megállapították, hogy az esemény előtt, a magyar fejedelmek korában Pesti hegy volt a neve, aminthogy az alatta elterülő mai Rácvárost is Kis-Pestnek hívták a balparti Nagy-Pest-tel szemben. Igaz-e vagy nem, döntsék el ők maguk között. Annyi azonban valóság, hogy a gyászos esemény után a hegy aljában templom is épült, amely jó sokáig állhatott fenn, ha a törökök — mint mondják — mecsetté alakíthatták át. Később mégis elpusztult, csak a hegy őrizte meg nevét minden viszonytárgyon keresztül. Pedig hát volt benne részen bőven! A törökök még várszerű katonai őrházat is építettek a tetejére, a mely onnan csak 1815-ben került le, a mikor csillagvizsgáló torony épült rajta. Ennek sem volt hosszú az élete.

1854-ben a csillagvizsgáló torony helyébe oda építették a citadellát, melynek katonai jellegét éppen csak néhány évvel ezelőtt szüntették meg. Azóta sok terv merült föl, mit kellene a vén Gellérthegygyel tenni. Valamennyi dugába dőlt és maradt egyszerű kiránduló helynek, a melynek minden varázsa gyönyörű panorámájában van. Síklót, fogaskerekű-vasutat is akartak s akarnak építeni rá, de bizonyára elmulik még néhány évtized, a míg Gellért püspök szobra fölött is méltó környezetet kap a hegyhát. Eddig még csak a szobor hirdeti annak az elszánt és elkeseredett harcnak egyik legvéresebb ütköző helyét és a győztes fél vértanújának kegyetlen halálát, a amelyet a magyar állam polgárisodásának első századában a kereszténység ellen a pogányság mindig folytatott, följebb azonban nincs egy modern értelemben vett kődarab, a mely a második ezer év kulturájának bélyegét nyomná rá. Ennek a vén Gellérthegynek a tetejére olyan valami kell, a mely megmutatja a világnak, hogy annak a vértanúnak, a kinek szobra alább magasra tartja a keresztet és száz

más sorsosának halála mit eredményezett a kultúra második ezer évének hajnalfakadása reggelén . . . Ennek az emlékműnek, vagy minek nevezzük, nem szabad késnie!

Románok betörése.

Ez alatt a hangzatos cím alatt bejárta a napi sajtót az a hír, hogy két román miniszter és pedig *Sturza* miniszterelnök, *Bratianu* belügyminiszter a hét elején beszótktek az országba és agitáltak Besztercén az Astra című román közművelődési egyesület közgyűlésén. A miniszterelnök *Goga* mérnök álnév alatt szökött be az országba, a belügyminiszter pedig automobilon jött be neje kíséretében. Híre járt annak is, hogy az Erdélyben lakó magyar honos oláh köznépet akarják fellázítani és hogy meg fog ismétlődni a Hóra- és Kloska-féle lázadás.

A magyar nemzet mindenesetre a szemébe fog nézni ennek a veszedelemnek és egy az országban élő és minden alkotmányos jogot élvező népnek esetleges garázdálkodását elütni nem fogja. A nemzetiségi fészkelődések néhány esztendő óta napirenden vannak és a törvényhozás a kormányval együtt sokáig türe ezt az állapotot, de színültig telt már a pohár! Tavaly úgyszólván kiverték az országházból a honatyák Vajda Vojvoda Sándor oláh nemzetiségi képviselőt, aki a magyar nemzetet gyalázó verset csempészett be a képviselőház naplójába.

Ugy hiszszük, hogy a magyar kormány megtalálja a módját annak, hogy idegen államok vezető politikusai ne járjanak át határainkon orozva, mint a folvajok s ne bujtogassák azt a népet, mely évszázadokon keresztül ezen a földön békén, nyugodtan élt.

Magyar borvédelem.

A magyar bor védelmének mérve és módja fölött folytatnak három napos tanácskozást Pécsen a magyar szőlősgazdák. Érdekes kérdések vannak a napirendre tűzve s néminemű pikantéria van abban, hogy a fontos szőlészeti és borászati kérdések megvitatásának színhelye a magyar borkereskedelem nemrégiben még gyászos színtere: Pécs. A magyar közönség előtt szükségtelennek tartjuk részletezni a néhány évvel ezelőtt nagy port fölvert pécsi borpancsolás nagy föltűnést keltett esetét. Tagadhatatlan, hogy az Engel-iéle borhamisítás kiderülte jóidőre tönkresilányította kiváló bortermő vidékünknek, a pécsi borvidéknek hírnevét. Elvégre is, a pécsi borpancsoló megbűnhődött tetteért, de maga után rántotta az örvénybe a pécs-villányi borvidék szőlőtermelőit. De egyért ezerek bűnhődtek . . .

**TERMÉNYEINKET
ÉRTÉKESITSÜK**

a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

utján.

Délvidéki gazdáink forduljanak ezirányban a kötelekben működő Delmagyarországi Mezőgazdák Szövetkezetéhez,
♥ ♥ ♥ Temesvár, Losonci-tér 8. szám. ♥ ♥ ♥

UGYANOTT

Korpa, konkoly, olajpogácsa, takarmányliszt, szárított répaszelet, száraz moslák, malátacsira, szörplé (mellasse) és minden más erőtakarmány az ország bármely állomására legjutányosabb feltételek mellett szerezhető be. ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥

Sok kongresszust, ankéntet tartottak már május eleje óta Pécsen, az országos ipari és gazdasági kiállítás kapcsolatában. Nagyfotosságú közgazdasági kérdések egész sorozata került szőnyegre előadói javaslatok alakjában. A pécsi szőlősgazdagylés megtartásával azonban a rendező országos testület a magyar közvélemény előtt elégtételt nyújtott ennek a kiváló borvidéknek és hozott határozataival rehabilitálta a pécsi borvidék régi jó hírnevét. A baranyai szelíd lejtőjű hegyoldalon édesre érik a szőlőgerezd újfent! Ezt tanúsítja legalább a tegnapi megnyílt szőlő- és gyümölcskiállítás, hol az óriási szőlőfürtök eleven tanúbizonyságai annak, hogy az Engel-korszak örökre letűnt Baranyában. Bár a helyi hírlapok vezetőcikkben ferdítik el a történelem adatait, midőn a pécsi borok hírnevének egykori kipellengézését az irigykedés rovására írják s azt mondják, hogy a pécsi borkereskedelem kivégzése akkortájt égbekiáltó igaztalanság volt — mi mégsem lehetünk egy véleményen ezzel. — Tetszett volna akkortájt is éberem ellenőrizni a pécsi borvidék jóhírnevének szeplőtelenességét.

A pécsi gyűlésen a magyar vendéglősöket is megróvást érte a szőlősgazdák részéről. Azt mondják a termelők, hogy a magyar vendéglősök önzők: csak ételeket akarnak eladni, a borral nem törődnek; sem a minőségével, sem a származás föltüntetésével. Ha széles Magyarországon bemegy az ember a vendéglőbe, a pincér tízszer is megkérdezi, hogy: „parancsol ebédet, vacsorát” (mert az ételen van a főhaszon), de közben egyetlenegyszer sem említi, hogy kitűnő badacsonyi, ménési, világosi bor van a pincében. Mi másként van ez a külföldön! Káprázató fényes kiállítású étlapokon a főoldal a rajnai borok árjegyzéke, a remek szőlőtermelő vidékek színes fotográfiáival, úgy, hogy kénytelen-kelletlen megízleli a borokat a „vendég”. A külföldi éttermekben borhoz szakértő alkalmazottak magyarázzák el a vendégnek az egyes borok kiváló előnyeit, míg ezzel szemben a magyar vendéglőben a pincér egy szuszra eldarálja a vendégnek:

— Milyen sör tetszik: kőbányai, steinfeldi, bajor, szalvator, bock, Dreher... és még két tucat idegen ingrediencia...

Nem csuda tehát, ha a tüzes magyar bor népszerűtlen ebben a honban és a pincékben penészedik: nem issza a magyar.

Jellemző egyébként a magyar sörfogyasztás mérvére dr. Drucker Jenő kijelentése, aki azt mondta a pécsi kongresszuson előadói indokolásában, hogy mikor a „szalvatorsör szezonja itt van, az emberek tolonganak a sörmérésben, sőt az ablakon is benyulnak egy pohár — szalvatorért!” Rá is duplázott a magyar vendéglősökre Meskó Pál, aki sajnálatát fejezte ki afölött, hogy miért nem mondta el Drucker a beszédét a — vendéglősök kongresszusán. Bizonyára kidobták volna az igazságért!...

H. A.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Egy szövetkezet jubileuma.

A monori hitelszövetkezet vasárnap ünnepelte 25 éves jubileumát. Ez alkalomból a következő visszatekintést adjuk a szövetkezet életéből.

A szövetkezet alakulásának első ideje csaknem megszegyenítő a mai szövetkezeti alakulásokra. A Monor-kerületi iparos-egyesület tagjainak felbuzdulása rövid idő alatt hatvannégyezer korona alaptőkét birt összehozni. Már alakuláskor 283 tagja volt a szövetkezetnek, akik 1280 drb 50 koronás üzletrészt jegyeztek. A szövetkezet működésének első éveiben igazán példája is volt az önségély alapján működő hitelintézeteknek. Semmiféle idegen pénzt nem vett igénybe, kizárólag a saját tőkeerejéből fedezte a tagok hiteligenyeit, nem fogadott el még takarékbetéteket sem, pusztán csak azért, hogy a takarékbetétek után járó súlyos adóterhet kikerülje. Alig kezdte meg azonban a szövetkezet működését, máris meglazult a szövetkezet tagjai között olyannyira szükséges egyetértés. A monori szövetkezet ezután közel 15 éven át átszenvedte mindazokat a bajokat, amelyek ma is csaknem minden magyar szövetkezetben lehet tapasztalni. Mikor az első sikereit látták, széles körben megindult ellene a hajsza; a nyereszkedésre alakult takarékpénztárak és azok a magánpénzkezelők, akiknek karmai közül a szövetkezet szabadított ki igen sok monori és monorvidéki iparost és gazdát, megirigyelték a sikereket és minden lehető eszközt foganatba vettek, hogy a szövetkezetet tönkretegyék. A szövetkezet önzetlenül működő vezetőire csalás, hamisítás vádját fogták rá, a szövetkezet belső vezetésében is részes iparosokat egymás ellen bujtogatták, egyszóval megkísérelték mindazt, amit a szövetkezeti eszme ellenségei ma is megpróbálnak, hogy egy-egy nekik nem tetsző szövetkezeti alakulást tönkretegyenek.

Sokat nem értek el a fondorkodók. A második év végén már 704-re emelkedett a szövetkezet tagjainak száma és a jegyzett üzletrészeké pedig 2571-re. Évről-évre emelkedett a szövetkezet nyeresége is, úgy hogy már az első időben megkezdhetette a tartaléktöke gyűjtését. 1886-ban már több mint 100.000 koronát tett ki a befizetett üzletrészek értéke. Ez a szokatlanul nagy összeg sokakat arra akart csábítani a szövetkezet tagjai közül, hogy a különben elég jól működő hitelszövetkezetüket részvénytársasággá alakítsák át. A terv azonban megbukott, a szövetkezet tagjainak nagyrésze nem volt hajlandó nyereszkedésre alapított pénzügyintézeté átváltoztatni az önzetlenség jelszava alatt működő szövetkezetet. A monori szövetkezet működésének második korszaka ott közdődik, amidőn belépett a boldogult

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ

— SZÖVETKEZETE —

Budapest (Központi Vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi iroda: IX., Imre-utca 4. sz.

Nagy kőpinczéi: BUDAFOKON.

ÉRTÉKESIT husféléket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és mindennemű **ÉLELMICZIKKET**. Hordóbor-értékesítő osztály. Égetett szeszesitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

A szövetkezet tagjai kedvezményben részesülnek!
Mindennemű értékesítési ügyben díjtanul nyújt felvilágosítást.

emlékü gróf Károlyi Sándor által létrehozott Pestvármegyei Hitelszövetkezet kötelébe. A Pestvármegyei Hitelszövetkezetnek első teendője az volt, hogy a kötelekbe fölvevett szövetkezetben rendet csináljon. A szövetkezet szétrobbantására törekvő hivatalnokokat rövid úton menesztették. A szövetkezet ezután mindjobban kezdett megszilárdulni, a tagok bizalma is folyton nagyobbodott, úgy hogy már 1901-ben a szövetkezet lombosodó fájából egy új hajtás sarjadzott elő: a Monor és vidéke gabonarakartári szövetkezet. Ez voltaképpen külön önálló szövetkezet, de egész bátran nevezhetjük a régi hitelszövetkezet egy újabb üzletágának. A vezetősége lényegében egy és ugyanaz, irodahelyiségei is együtt vannak, azon a nagyszabású telepen, melyet a földmívelésügyi minisztérium szerzett megszövetkezeti célokra.

Ezzel a teleppel messze kihaló céljai voltak a monori szövetkezet vezetőinek. Régente gőzmalom és sertés-hízlaló volt, megfelelő nagyságú gabonatarházakkal. Úgy tervezték eleinte, hogy a gabonarakartári szövetkezet folytatni fogja azt a működést, amit a régi tulajdonos a telep nagy részét elpusztító tűzvész miatt hagyott abba. Ez a tervük a monori gazdáknak a sok akadály miatt még mindig csak megvalósulásra váró terv, de azért a monori hitelszövetkezetből kisarjadzó gabonarakartári szövetkezet nem célját tévesztett dolog ma sem. Évente majd 30 ezer métermázsára terjedő gabonaforgalma van és a gabonaértékesítésnek szövetkezeti alapokra való fektetésében úttörő szerepet visz Magyarországon.

Vágómarha szövetkezeti értékesítése Bajorországban. Bajor mezőgazdasági tanács Münchenben most tette közre jelentését az 1907. évi félév vágómarhaforgalmáról. Az Ö. L. G. Pr. folyóiratból vesszük erre vonatkozó adatainkat. 1906. év első feléve 1 millió 200.204 márka értékű, az idei első félév 2 millió 212.061 márka értékű vágómarha forgalmáról beszél, 1 millióval több, mint a múlt év első felében. Részletezve 1906 jan.—júl.-ban eladatott 424 ökör, 603 tehén, 72 bika, 32 bivaly, 9930 borjú és 2008 sertés. 1907 jan.—júl.-ban pedig 591 ökör, 909 tehén, 195 bika, 83 bivaly, 16.001 borjú és 6169 sertés. Mindez szövetkezeti értékesítés útján került forgalomba, adatott el és pedig Münchenben. A szövetkezeti értékesítésnek gondolata, úgy látszik, ebből az emelkedésből nagyban hatott a bajor gazdákra. Most már más bajor városokban is gondolnak a szövetkezeti berendezésekre. Donauwörthben most alakítanak egy ilyen vágómarhaértékesítési szövetkezetet. Augsburgban pedig már f. évi április 1. óta működik is ilyen értékesítő szövetkezet. Élősúlyban

adnak el minden állatot, különösen a borjúkat, ez a mód az egyedüli, melyen szövetkezeti úton az értékesítés megvalósítható. Már Regensburgban, Nürnbergben is keresik a módokat, s mozgalom van készülöben a vágómarha szövetkezeti értékesítésére. A szövetkezeti központ vezetősége ezen mozgalmakra vonatkozólag a következőket mondja: „Megmutattuk az utat. A többi a tenyésztő és termelő gazdák gondja, hogy ezen az úton haladjanak és bebizonyítsák azt a tételünket, hogy a parasztság is képes, ha összefog, a vágómarhaértékesítés terén jól szervezkedni.

Szövetkezetek áldozatkészsége. A merkantilisták részéről hitelszövetkezeteink ellen fölhozott ama vád ellen, hogy szövetkezeti szervezetünk nem mutat föl külön eredményeket, mint a vidéki kisebb bankok, élénk bizonyítékot szolgáltat az, hogy állandóan módunkban tapasztalni a szövetkezetek áldozatkészségét és — képességét társadalmi és kulturális intézmények érdekében. A hitelszövetkezeti értesítő minden számában közöl beszámolót a szövetkezetek adakozásáról. Legutóbb is a központhoz a következő adományok érkeztek: a József kir. herceg szanatórium-egyesület javára a Szolnokdoboka-szarvaskendi hsz. 15, a békési, tolnakétyi és romángradnai hsz. 10—10, a mesterszállási és nyircsaholyi hsz. 5—5, végül a hont-szobbi hsz. 1 K, összesen 56 K; eddigi gyűjtés 5736·32 K; Károlyi Sándor gróf szobrára a gyergyótölgyesi hsz. 10, a gyergyószentmiklósi hsz. 5, a kozárvári hsz. 2 K, összesen 17 K, eddigi gyűjtés eredménye 35,469.77 K; a rudolfgnadi árvízkarosultak részére a glogoni hsz. 20, a kirvaunyi hsz. 4, a tornóci gazdasági hsz. 5 K, összesen 29 K, eddigi gyűjtésünk 118 K.

Az északkeleti vármegyék szövetkezetei. Bereg, Máramaros, Ung, Zemplén, Ugocsa és Sáros vármegyékben az utóbbi időben igen sok hitelszövetkezet alakult, a számuk ma már 125, tagjaik száma 25,457, a befektetett üzletrészek értéke 775,205 korona, a szövetkezetek összes forgalma pedig 9 millió 411,294 korona. Legtöbb hitelszövetkezet van Máramarosban 62, legkevesebb Ugocsában, Sárosban. Legnagyobb szövetkezet a beregkiszalmási, melynek 622 tagja van. Nagy intenzivitással működik az árdánházi szövetkezet, amelynek keretében igen sok gazdasági vállalkozás létesült. Van aszalója, gyümölcsfeldolgozója, pálinkaégetője, szövőműhelye stb. Elvállal a szövetkezet útépítő munkákat, a melyeket tagjai végeznek közös haszonra. Máramarosban a borsai szövetkezetnek van 621 tagja és 113,483 korona vagyona, a técsőinek 83,391 korona tiszta vagyona van. Legkisebb szövetkezetek a nagylázi, farkasrévi, beregbárdosi, melyeknek tagjai százon alól vannak.

**LOKOMOBILOK, GŐZCSEPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK,
ARATÓGÉPEK, TALAJMÍVELŐ ESZKÖZÖK,
TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.**

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMi RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

• MI UJSÁG? •

Kérvény a király kocsijában. Mikor a király kedden délután kikocsizott, a Mariahilferstrassen egy tengerész katona kérvényt dobott a kocsiba. Detektívek és több rendőr nyomban letartóztatta a társát is, aki szintén haditengerész. A rendőrségen bevallották, hogy a rossz bánásmódot panaszolták el kérvényükben és kiderült, hogy mind a ketten megszöktek hadihajójukról.

József főherceg vadászszákmánya. József főherceg ez idő szerint Máramaros megyében vadászik és már eddig is több hatalmas vadat, így egy tizes szarvasbikát ejtett el. A pompás szarvasagancsokat a fővárosba hozták és megfelelő preparálás után a főhercegi palotában helyezik el.

Az első fagyok. Keddre virradó éjjel erősen lehült a levegő az egész országban és annak sok helyén fagy is volt. A hőmérő egy-három fokos fagyokat jelzett, itt-ott erős dérrrel. Debrecenben három fokos volt a fagy és dérrrel járt és még Kecskeméten is a fagypont alá merült a higany. Budapesten aránylag kedvezőbb volt az időjárás, mert itt kedden reggel még öt fok volt a meleg. Délfelé persze fölmelegedett és a napra tett hőmérő a harminc fok körül járt. Az időjelző állomás mindezek után azt mondja, hogy derült, száraz idő vár ránk, a hőmérséklet emelkedésével. Így hát egy időre nem igen kell attól félni, hogy a télkabátok előkerüljenek és hogy a fűtés kezdetét vegye.

Kossuth Ferenc a „Balatoni Szövetség” hez. Kossuth Ferencet a „Balatoni Szövetség” legutóbbi tiszteletbeli tagjává választotta. A kereskedelemügyi miniszter a szövetség elnökéhez, Óvári Ferenc képviselőhöz intézett következő levélben mondott ezért köszönetet:

Vettem szíves értesítéset arról, hogy a „Balatoni Szövetség” i. évi közgyűlése engem a szövetség örökös tiszteletbeli tagjává megválasztott. Midőn a megtisztelő megbízást elfogadom, egyúttal köszönetet mondok a bizalomért és biztosítom a szövetséget, hogy működését a jövőben is jó akaratú figyelemmel kísérem és azt tőlem telhetőleg támogatni fogom. *Kossuth.*

Kincstári birtokvásárlások a Tátrában. Lőcséről írják, hogy a kincstár a Tátrában ismét nagyobb birtokokat vásárolt. Megvette a mateóci erdőtársulat háromszáz holdra terjedő nagy erdőségét, 350,000 korona vételárban. A kincstár azonkívül alkudozásokat folytat Loysch örökösivel Matlárháza fürdő és a határos százhusz holdnyi erdőbirtok megszerzése végett. Mindkét birtok határos a Tátrában levő kincstári birtokokkal, amelyek jelenleg 37,000 holdra terjednek és nagyobbára erdőkből állanak.

A szegedi Erzsébet-szobor. Erzsébet királyné szegedi szobrát már elhelyezték a talapzaton s lepellet borították le. A szobrot, mely Ligeti Miklós alkotása, vasárnap, szeptember 29-én leplezik le. A miniszterelnök már hivatalosan is értesítette a város polgármesterét, hogy a leplezési ünnepen a királyt József főherceg fogja képviselni. A polgármester most Budapesten van és tárgyal a kormányval az ünnepéről.

Bányászok sztrájkja. A brennbergi kőszénbányában támadt sztrájk ügyében végleg megszakadt a tárgyalás a vállalat és a munkások közt. A munkások arra kérétek az igazgatóságot, hogy a társuládba befizetett illetményeiket fizessék vissza, mert távozni akarnak, hogy máshol álljanak munkába. Az igazgatóság fölkerésére Budapestről odaérkezett Urbán Béla bányabiztos, a ki kijelentette a munkásoknak, hogy a befizetett összegek visszaköveteléséhez nincs joguk, mert önkényesen s egyoldalulag bontották föl a szerződést. A bányabiztos közbenjárásával most folyik az elszámolás a munkásokkal, a kik elhagyják a bányatelepet. Toepler polgármester a hadtestparancsnokságtól Pozsonyból táviratilag kért utászcsapatokat abból a célból, hogy ezek a víznek a bányába való behatolását akadályozzák meg, mert különben a bánya tönkremenne.

Hazafiatlan tanítók. Sándor Lajos Liptó megye tanfelügyelője most nyújtotta be a közigazgatási bizottsághoz a felekezeti iskolákról szóló jelentését. Ebből kiténik, hogy 17 tanítót részint oklevél híján, részint a magyar nyelv nemtudása miatt az oktatástól el kellett tiltani. Tizennyolc tanító ellen hazafiatlan irányú tanítás vagy kötelességmulasztás miatt fegyelmi vizsgálatot indítottak, 23 tanítót pedig megintett, mivel semmiféle eredményt nem tudtak felmutatni.

Visszaélések egy községben. Nagyváradról jelentik: A biharvármegyei Ilye község határában nemrég parcellázták néhai Beöthy Ákos birtokát. A nagyváradi pénzügyigazgatóságnál jelentést tettek, hogy a parcellázás után a községi pénztárba befizetett százalék más községi pénzzel együtt eltűnt. A pénzügyigazgatóság Ilyére küldte Mikesta Lajos titkárt, hogy a pénztárt megvizsgálja. Amikor Mikesta megérkezett, Mabra György segédjegyző a községből megszökött. Eltűnt Porumb Kornél jegyző is, de később megtalálta őt fiatal felesége a padláson, ahol a gerendára felakasztotta magát. Az asszony még idejében érkezett, levágta a kötélről s magához térítette a kétségbeesett embert. A vizsgálat nagy hiányt állapított meg. Az alispán Porumb jegyzőt felfüggesztette állásából, noha valószínű, hogy a jegyzőnek nem volt része a manipulációban. Mabra segédjegyzőt körözik.

Drága nótázás. Izgató, magyart gyalázó oláh nótákat énekelt négy társával az év elején Karánsebesen egy áttombolt éjszaka után Alonts Akim városi pénztárnok. A dolog az ottani törvényszék elé került, mely azonban felmentette a vádlottakat. A temesvári királyi tábla azonban izgatás vétsége miatt mind az öt dákórománt 14—14 napi államfogházra ítélte.

A bíró fia. Tápén Révész bírónak a fia mulatott vasárnap a korcsmában. Duhaj kedvében egy üveget egy legényhez vágott. A legény pajtásai, vagy tizenötven másnap este bosszúból megostromolták a bíró házát. Révész bíró a feleségével kijött a ház elé, hogy megbékítse a legényeket, de azok megtámadták a bírót és a feleségét s az asszony karját eltörték. A bíró fiát kihurcolták az utcára s bicskával fölvták a beleit. A jegyző a dorozsmai főszolgabírótól táviratban kért segítséget mert a faluban óriási az izgalom. A bíró fia haldoklik.

Öngyilkos adópénztárnok. Radácsy Ede, a kaposvári adóhivatal pénztárnoka, midőn Solymásy Ágost pénzügyigazgató a pénztárt rovincsolni kezdte, a rovincsoló bizottság előtt a hivatalos helyiségben föbelőtte magát. Radácsy azonnal meghalt. Feleséget és hét gyermeket hagyott hátra.

Kazinczy-szobor Érsemlyén. A magyar irodalom előharcos apostolának, Kazinczy Ferencnek a szobrát a múlt vasárnap leplezték le előkelő közönség előtt Érsemlyén. A szobrot Fráter Loránd, a poétalelkű huszárcapitány állította fel.

Ügyvéd és járásbíró. Roxin György dr. nagyszalon-tai ügyvéd a törvényszék elnökénél részrehajlással, erőszakossággal és jogszabályellenes eljárással vádolta Beszedits György nagyszalon-tai járásbíró, aki az igazságügyminiszter felhatalmazására rágalmozásért feljelentette Roxin ügyvédet. A nagyváradi törvényszéknél minap volt a főtárgyalás ez ügyben. Számos tanút hallgattak ki, a kik terhelő vallomást tettek a bíró ellen. A bíróság erre Roxint a rágalmozás alól, minthogy állításai valóknak bizonyultak, felmentette és a megfelelő eljárás véget közölte a törvényszék elnökével.

Az erdélyiek Hanyi Istókja. Ismeretes, főleg Jókai Mór egyik regényéből, a Fertő-tó vadon felnőtt ember-állatja, Hanyi Istók. Mint Marosvásárhelyről írják, egy ilyesféle alakot találtak most Monyásán, az erdőben. Értelmes szavakat adni nem tud s nem lehet róla kideríteni, hogy ki fia, honnét való. Csak a kérdést ismételi, ha hozzá intézik. Ha azt kérdezik: „Hová való vagy?” — a gyermek bambán utána mondja: „Hová való vagy?” A vármegye hivatalos lapjában a borossebesi főszolgabíró hirdetés útján kutatja, vajon akad-e valaki, aki felvilágosítást nyújthat a vadon felnőtt gyermek kilétéről.

A robogó vonat alatt. Szabadkán egy mozdonyból és husz teherkocsiból álló vonat tolatás közben elütött a szabadkai állomáson egy vasúti munkást. A vonatot azonnal fékeztek, de mielőtt megállhatott volna, mind a husz teherkocsi átment azon a helyen, ahol a munkás a vágányok közé bukott. Izgalmas percek voltak ezek; de a rémületet csakhamar a legnagyobb csudálkozás váltotta föl, — mért a munkás minden komoly sérülés nélkül mászott ki a vonat alól, amikor az, a legutolsó pillanatban, megállt. Szerencsére a mozdony a tolatásnál hátul volt. A mozdonyvezető azonnal fékezett és a vonat megállt éppen akkor, amidőn a hátullevő mozdony alig félméternyire megközelítette a halálos rémületben szorosan a földre lapuló munkást. A mozdonyon alul, nagyon alacsonyan is vannak a szerkezetek, melyek szétronsolták volna a munkás testét. Mikor a vonat megállt, kimászott veszedelmes helyzetből. Egyéb baja, a nagy ijedségen kívül, nem történt, csak az, hogy estében beütötte orrát a földbe. Miután a vért lemosta arcáról, ismét munkába állt.

Hír Kecskeméthy Győzőről. A főváros híres sikkasztójáról, aki nyom nélkül eltűnt a félmillió koronával, időnként hírek jönnek, hogy hol itt látták, hol ott. Ezúttal egy magyar ujságíró számol be arról, hogy Genuában találkozott, beszélt, együtt ebédelt Kecskeméthy Győzővel, aki időközben családot alapított. Ha jól számíttjuk, ez a kétszázadik eset, amikor Kecskeméthyt fölfedezik, hogy azután ismét eltűnjön a jótékony feledés homályába.

Megvásárolt Kóburg-birtok. Kecskemét városa Kada Elek polgármester elnöklésével a héten rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen Kóburg Fülöp herceg kohári és szentlőrinczi birtokainak megvételét tárgyalták. A közgyűlés egyhangulag megszavazta a 4.700.000 korona vételárat és a 65 évi törlesztés megállapító szerződést elfogadták. A Hazai Takarékpénztártól kölcsönt vesznek föl a vételár kifizetésére. A közgyűlés egyben elhatá-

rozta, hogy Kóburg Fülöp hercegnek a hitbizomány átengedéseért jegyzőkönyvi köszönetet mond.

A pápa öcsésének halála. Sarto Angelo, a pápa testvéröccse, Asolában, Mantua mellett meghalt. Mint Rómából jelentik, a pápa testvére csak négy elemít végzett, fiatal korában katonáskodott az osztrák hadseregben (mert a velencei tartomány akkor még Ausztriához tartozott), s a katonai szolgálat után valami szatócsboltot nyitott Mantua mellett egy kis faluban, Grazieban. Mikor a bátyja velencei patriárka lett, Angelót kinevezték háromszáz lira évi fizetéssel postaügynökké Asolába. Angelo azonban nem annyira a fizetéséből, mint inkább már régóta abból a segítségből élt, amit a bátyjától kapott.

Árvizkatasztrófa Spanyolországban. Madridból jelentik, hogy a hosszas és nagy esőzések több helyen óriási vízáradást okoztak. Malaga környékén harminc községben több mint száz ember és tömérdek jószág, gabona és vetemény esett az árvíznek áldozatul. Malaga is víz alá került és az ár elragadta a hidakat. Az éjjeli örök elsütötték fegyverüket és megkondították a templom harangját, hogy ezzel figyelmeztessék az alvó lakoságot a nagy veszélyre. A megrémült embereknek alig volt annyi idejük, hogy pusztá életüket megmentésük. Az összeköttetés sok helyen megszakadt, úgy hogy a pusztítás tnlajdonképpen méreteit még nem is lehetett megállapítani. — A Malagából érkezett hivatalos jelentés szerint a magas vízállás igen nagy pusztításokat vitt véghez a városban és a vele szomszédos községekben. Eddig tizenkilenc holttestet találtak. Számos házat, templomot és hidat pusztított el az ár. A víz két méternyi magasságot ért el. Attól tartanak, hogy éhínség fog kitörni.

Matuzsálemek házassága. Nashville tennessei városban — napokban ülte nászát a 101 éves Burden John a szintén 100 éves Mac Guire Róza kisasszonnyal. A két öreg épen nyolcvan éve ismerte és szerette egymást: de az élet körülményei mindig szétválasztották őket és megakadályozták egyesülésüket. Most végre valóra váltották ifjúkori fogadalmukat s átadták magukat az oly régen sovárgott boldogságnak. Intervju nélkül természetesen nem mult ez az érdekes esemény sem. A férfi kijelentette az ujságírónak, hogy a hosszúéletűségét annak köszönheti, hogy helyzetével mindenha elégedett volt. Tizenhét éves kora óta állandóan dohányzott és világéletében nagy kedvelője volt a jó sörnek. Hébe-hóba egy kis kirugástól sem riadt vissza. Mégis megérte a száz esztendő, sőt reméli, lesz még része néhány további szép esztendőben is a hű Rozája mellett.

Nagy vihar Newyorkban. Vasárnap délután, a beérkezett táviratok szerint, Newyorkban óriási orkán tombolt. Newyorkban a labdarugószövetség versenyén a tribünöket mind felfordította a hatalmas szélvész és hét ember életét veszítette s húsznál többen megsebesültek, akik között nagyon sokan életveszélyes sérüléseket szenvedtek. Közben zivatar is keletkezett s a villám lecsapott a Szent Katalin-kórházba és a Szent Miklós-templomba. A kórházban irtózatossá ijedelem támadt a betegek között s a templomból is remülten menekült a közönség az utcára, miközben többen megsebesültek. A villám késő délután még harmadszor is lecsapott és a most épülő új híd vasszerkezetét teljesen elpusztította. A híd legnagyobb része a vízbe zuhant.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

Magyar tarka kacsák.

Maholnap — mondjuk 10 év leforgása alatt — ha a ma érvényben levő baromfiköztenyésztési irányzatot valami jó „angyal” meg nem változtatja — bizony csodálkozni fogunk a lapunk mai számában látható képen s felkiáltunk: ilyen kacsáink is voltak valaha?

Pedig voltak és még vannak is, de oly rohamosan fogynak a pekingi fehér kacsá terjedése előtt, ha ez így folytatódik — mondom — legfeljebb 10 év kell még, hogy az országból az utolsó tarka kacsá is eltűnjön.

Nem teljesítek tehát fölösleges munkát, ha ezt a régi „slag”-ot, amely valaha annyit kitűnő sültet szolgáltatott őseinknek, itt képbem mutatom s hogy ezt tehessem, lerajzoltattam egy ily magyar tarka kacsapárt.

A magyar tarka kacsára az első halálos csapást Darányi miniszter mérte akkor, midőn tanácsosának, Pirkner János országos állattenyésztési főfelügyelőnek

javaslatára a kacsá köztenyésztés javítására a telivér pekingi gácsérokat fogadta el s azzal bízta meg, hogy a pekingi fajtát sok tenyésztőnél tenyésztesse s azok gácsérjait cserébe apró tarka magyar gácsérokért a kistenyésztők közt osztassa ki.

Pirkner Jánosnak csak 1—2 év kellett s ezer számra osztattak ki a pekingi gácsérokat a tenyésztők tarka-barka s kistestű kacsáinak megjavítására s megfehérítésére. Mindkét cél bámulatos gyorsan s matematikai pontossággal eléretett s ahol 50 pekingi gácsér osztott ki, ott a következő év végén már tarka kacsát látni nem lehetett.

Igy ment az 10 éven át s ma azt mondhatjuk, hogy a kacsanevelés és a fehér színre való áttérés a Kárpátoktól az Adriáig az egész ország-

ban egyaránt folyik, mert köztudattá vált, hogy a tarka kacsá teste kicsi s megkoppasztva nem oly szép fehér, mint a pekingié vagy annak keresztezési ivadékáé s a tolla feleannyit sem ér, mint a ludtollhoz hasonló, tiszta fehér, dús pelyhű pekingi kacsatoll.

Fogy tehát a magyar tarka kacsá s ez így van jól. Itt-ott ugyan erősen szidják azt a politikát, amely ma hazánkban minden állattenyésztésnél a főirányt a vámkülföldi piacok kifejezett igényeitől teszi függővé s megsemmisíteni igyekszik a hazai áldomások híres pecsenyéit, — mint amilyen a kis magyar kacsá ropogós pirosra sültve, — de hát maholnap az áldomások is megszűnnek s így még is csak jobb lesz a külföldre, a jól fizető piacra, nagy, egyszínű, s értékes állatokat küldeni a vegyes társaság helyett.

Akik hazánk állattenyésztésének ilyen irányú ügyeit intézik, azok bizonyára tisztában vannak azzal, hogy jól és okosan cselekszenek a jövő nemzedék érdekében s mi nyugodjunk ebbe bele.

A magyar kacsá csak színben tűnik el, vére itt marad a pekingi kacsá alakjában és színében s így van ez jól.

Azt hiszem, hogy ezen letűnő háziállatunk képbem való megörökítését szívesen veszik t. olvasóink.

K—k.

Magyar tarka kacsák.

A közlegelők érdekében.

A földművelésügyi miniszter felhívta a gazdasági tudósítókat, hogy fokozott éberséggel kísérjék figyelemmel, hogy a közlegelők eredeti rendeltetésükre fordíttassanak. A legsúlyosabb bajok ott mutatkoznak, mondja felhívásában a miniszter, ahol a közlegelőket felosztás és felbontás folytán teljesen elvonták eredeti rendeltetésüktől.

A közlegelők ily megszüntetése rövid ideig biztosít ugyan némileg fokozott anyagi hasznot, azonban rendszerint bekövetkezik az állattenyésztés visszaesése s ezzel karöltve legfőképpen a kisgazdák anyagi romlása, mert különösen a szegényebb birtokos osztály alig képes közlegelő hiányában az állattenyésztés terén valamit is produkálni. Bár az 1894:

XII. törvénycikk 12. szakasza elrendeli, hogy a közlegelők fölöstásához és eredeti rendeltetésétől való elvonásához a földművelésügyi miniszter engedélyre van szükség, mégis több esetben megtörtént és megtörténik, hogy — telekkönyvileg nem is — tényleg azonban fölöstják és idegen célokra használják föl a közlegelőket a miniszteri engedély megszerzése nélkül. Minthogy a földművelésügyi minisztérium minden tudomására jutott esetben a szükséghez képest intézkedik a legelők visszaállítására és okszerű kezelése iránt, a gazdasági tudósítók sikerrel munkálhatnak közre, ha állandó figyelemmel kísérik, hogy a birtokossági és községi vezető elemek helyesen kezelik-e a közlegelőt, nincsenek-e a legelő jövedelmezőségét veszélyeztető mulasztások, a közlegelő kellő ápolásban részesül-e s végül nincsenek-e egyes legelők vagy legelőrészek minden engedély nélkül történt fölöstás által idegen célokra használva? A gazdasági tudósítók tapasztalataikhoz képest a szükséges tennivalókra figyelmeztessék a birtokosságot illetve a községek vezetőit s szükség esetén a hatóság, sőt a földművelésügyi miniszternek figyelmét is hívják föl, hogy a mutatkozó bajokat megszüntethesse. A közlegelők kérdése még mindig érzékeny pontját képezi állattenyésztésünknek. Végleges rendezése és az eszmék tisztázása érdekében a gyakorlatban működő állatorvosok sokat tehetnek. A legeltetés fontos, sőt bizonyos állatfajoknál elkerülhetetlen, főleg a tuberkulózis elleni küzdelem szempontjából. Vannak azonban kétségtelenül olyan legelők s valljuk be: még igen nagy számmal, melyek felosztása még abban az esetben is üdvös volna, ha azokat más jobb legelővel pótolni sem lehetne. Kartársaink igen jól tudják, hogy milyen legelőket értünk. Jobb a semmi, mint a rossz.

Fű kiirtása közevet közül. Tudvalevőleg nem tesz jó benyomást a szemléltre valamely porta begyepesedett kő- vagy téglaburkolata, a növénynek kapálással, gyomlálással való irtása pedig körülményes és időtrábló, egyben pedig gyakori megisméllésre szoruló. Egyszerűbben, kiadóban, hosszabb időre is hathatósan úgy irthatjuk a fűvet a közevet közül, hogy a zöld foltokat behintjük jó vastagon erősebb oldatu formaldehyddel, kainittal vagy marhasóval s gyengén megöntözzük azt. Már másnap látni lehet, hogy a növényzet el van halva s rövidre vágott, jól karcoló nyírágseprővel letarolható s trágyahalomra hordható.

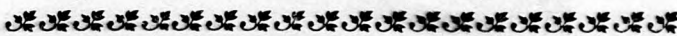
Az őszi bükköny termelése. A közönséges bükkönynek őszi változata az őszi bükköny, mely tulajdonságaiban a közönséges bükkönynel megegyezik, annál nagyobbra nő és őszzsel vethető. Termelésénél a foszforavas trágyákkal előnyösen lehet kísérletezni. Rendesen szeptember hó első felében vetik 20% rozsszal vagy őszi árpával 25% keverten. Korai jó zöldtakarmányt szolgáltat. Miután nehezen szárad, csak zölden szokták etetni. Az erős fagyok nagy kárt szoktak benne tenni és nagyon ártalmára van, ha a tavaszi olvadással a fagyok váltakoznak. Korán kaszálható, ha védett helyen van, már április hó elején. A fejős teheneknek jó izletes takarmánya. Csak egy kaszálást ad. Rendesen mint korai zöldtakarmányt termelik és így egy gazdaságban csak kisebb területen foglalkoznak a termelésével, tanácsos inkább védett helyeken termelni. Ha őszi borsóval termeljük, a fagy iránt kevésbé érzékeny. 15—18 cm. sortávokra vetik, kat. holdanként 80—100 kg. rozs vagy őszi árpával kevert bükkönymag elegendő. Ha magtermelésre vetjük, akkor 30 cm. sortávolságra kat. holdanként 30 kg. magot használunk. Magját gyakran hamisítják az őszi borsó magjával, mert gyakran az utóbbit szállítják helyette. Az őszi bükköny magja hasonlít a tavaszi bükköny magjához. Valamivel apróbb

és világosabb, színe zöldesszürke, sötétebben színezett magvakkal kevert, alakja hosszúkás lapított, az őszi borsóé ellenben gömbölyű és a magjának egy része kétoldalt benyomódott sárgaszínű, szürkészöld vagy barna szemekkel kevert. Az őszi bükköny alá, miután rendesen gabonafélék után vetjük, a tarlószántást mindig alkalmazzuk és a vetés előtt ezenkívül még egy középemély szántást is adunk.

Gy. M.

Milyen lesz a szőlőtermés. A szőlészeti és borászati felügyelőknek a földművelésügyi miniszterhez tett jelentései szerint a szőlőtermési kilátások ezek: a budapesti kerületben a peronospora tett kárt. Közepes termés lesz, hasonlóképpen közepes termésre van kilátás a szekszárdi, pápai, tapolcai, soproni, balassagyarmati, egri, miskolci, munkácsi, szilágysomlyói, szabadkai marosvásárhelyi kerületekben. A pécsi kerületben részben a peronospora, részben az augusztus 17-iki jég miatt a termés a közepesnél is kisebb. Hasonló a jelentés a pozsonyi kerületből is. A ménési kerületből is. A ménési kerületben már csak nagyon kedvező időjárás mellett remélnék középtermést, gyenge középtermés lesz a fehértemplomi kerületben és a kecskemétiében. Ellenben jó hírek vannak a nagyenyedi, dicsőszentmártoni, bihardiőszegi kerületekből, ahol valamennyi helyen jó termést várnak. Megegyeznek a jelentések abban még az olyan helyekről is, ahol gyöngye termés lesz, hogy a minőség kifogástalan. Így, ha minden vidéken mennyiségileg nem is lesz bő termés, de minőségre jó bortermés lesz ebben az esztendőben.

G. L.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyáranak
vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

EGYETEMES ACZÉLEKÉK.

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczél-ekefej.
Pánczélaczél-kormánylemezek.
Magasított aczélekefej.
Porvédő kerekek.
Aczél gerendely.

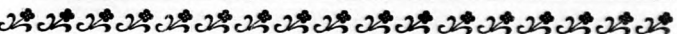
Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmány fe-
lülmulja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes
talajművelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetük.

Rövidített levélcím:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci ut. 2.
Sürgőnyezim: „AGRARIA“ Budapest.

• MULATTATÓ •

A sötétből.

A doktort, a munkás betegsegélyzőpénztár doktorát egész estig hiába várták. Valahol, a harmadik faluban dolga volt s csak késő este került a gyárból elbocsátott, de a munkástelepen még kegyelemből megtűrt munkás lakására.

A szegények doktora olyan goromba volt, a minő

pokrócból összetákolt vackon fekvő másik gyerekükre mutatva, felelte:

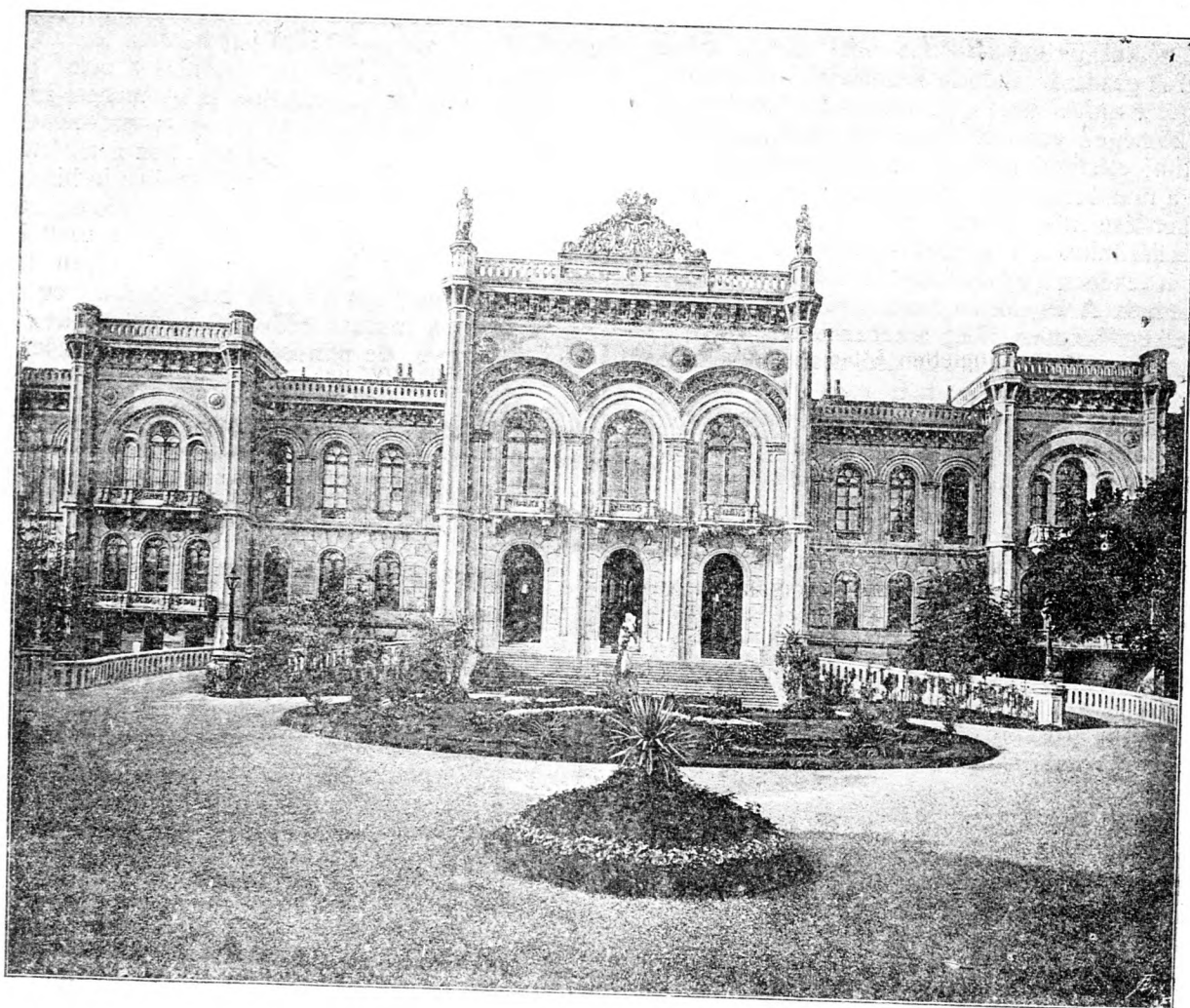
— Ennek is jobb lenne ott lenni. Tegnap dél óta ez se evett egy harapást se.

— Én se ettem, — dörmögi a férfi.

— Én se! De legalább, ha éhen halunk, nem kell tovább kínlódnunk! Csak annak jó, aki meghalhat.

Másnap a kis gyereket elföldelték. A férfi a temetőből nem ment haza. Elindult megint munkát keresni. De nem talált sehol. Az egyik telep felügyelője értesítette már a többieket, hogy ezt az anarchista, vad embert valahova fel ne fogadják. Dögöljön éhen! Hogy legyen példa a többieknek!

Mikor este hazavetődött, a felesége ott ült az ágy

A gróf Karácsy-palota Budán.

buta. A butasághoz annyi jussa volt, mint a legtöbb embernek: annak született; a gorombasághoz pedig azon réven tartott jogot, hogy azt hitte, hogy azokkal, akiket ingyen gyógyít, bátran lehet gorombáskodni is.

— Hol az a kölyök?

— Alszik instálom.

A szuszogó, kövér doktor, aki odahaza antialkoholista, de a falukon, ahol potyaitalokhoz juthat, ugyancsak iszik, most is jól el volt látva.

Odatotyogott az ágyhoz, megnézte az ott fekvő gyereket és vigyorogva mondta azután:

— Biz' ez alszik atyámfia! Még pedig úgy, hogy fel se ébred többé. Holnap el lehet kaparni.

Mikor magukra maradtak, a férfi azt mondta:

— Az Isten megszabadította. Ugy-e jobb így?

Az asszony pedig a szoba sarkában egy rongyos

szélén; a kis leánya pedig az ágyban, amelyikből délután eltemették a testvérét.

Mind kettőnek az éhségtől, hidegtől eltorzult volt az arca s oly csendesen, szinte dermedten ültek, mintha csak agóniában lettek volna.

— Ugy-e, éhesek vagytok?

— Milyen jó már Marcsánknak, mondja a leányka, ő már nem éhes.

— Én sem vagyok — próbálja hazugsággal vigasztalni az urát az asszony.

— Milyen nyomorult is vagyok! Egy harapás kenyeret nem tudok nektek szerezni.

— Majd csak megsegít, édes uram a jó Isten!

— Hol van az a jó Isten? — kiáltja dühösen a férfi — én csak a rossz Istent ismerem.

Az asszony remegve áll föl s szinte védőleg tárja

tükre
a ez

kell

elő-
esni.
tesí-
bert
yen

ágy

Bücsüzó.

ki vezva karjait, hogy az, akiben ő hisz, valahogy le ne sujtsa azt, aki őt káromolja:

— Majd meglátod, megsegít! Lásd, ma is itt volt az öreg Náci és mondta, hogy a felügyelő úr azt üzeni, hogy még vissza is fogadhatna téged, ha megkérné.

— Hogyisne! Majd azt a gazembert kérem meg. Inkább éhen halunk, de oda be nem teszem a lábam többé.

— Hát meghalunk együtt — feleli az asszony s odabuvik a férfi széles mellére, mint valami megsebzett, beteg kis állat. Meghalunk, elmegyünk mi hárman is az első után: Marcsa után. Jobb is lesz! Tegnap se ettem, ma se. Nem bírom már. A temetőben is majd leroskadtam, nem hogy sajnáltam volna Marcsát, de hogy, hiszen a szegény ember gyereke akkor jár jól, ha meghalhat — nem azért akartam leroskadni, de a gyomrom majd kiszakadt az éhségtől. És a mellem is úgy szúrja valami. De ez nem attól van, hanem a hidegtől. — Nagyon hideg van itt. Jobb lenne kimenni az éjszakába, ott se lenne ilyen hideg. De járni kellene és én már nem tudok. Te eredd ki. Hagyj magamra.

— Ne hasogasd a szívem, Terka.

— Te erős vagy, neked nem fájhat, amit mondok. Te tudsz túrni, de én nem tudok. Te azt is végignézed majd, mikor engem elföldelnek. A te erős testednek semmi köze sincs a gyengeséghez.

A férfi elfordul, hogy az asszony ne lássa könnybeboruló szemét s úgy mondja:

— Hát holnap a kedvedért elmegyek megkérni.

És másnap elmegy.

A felügyelő ott állt az állóíróasztala mellett s írt valamit.

— Én volnék Fekete Mihály. Eljöttem megkérni a tekintetes munkafelügyelő urat.

— Szép tőled! Hát a hősök is csak gyávák lesznek a végén? Tudtam én, hogy ilyen ez az egész banda. Ordít, lármázik, azután ha kirugják, hát visszacompolyog. Míg van kenyerek, addig hencegtek, ha elfogy, nyomorultul fetrengtek a kenyéradó gazdáitok előtt. Fúj, undorodom tőletek.

A felügyelő úr kiköpött a munkás előtt, a néptől való utálata teljes és legkevésbé sem palástolt kifejezésével. Sőt még szóval is ismételte:

— Mind egyformán aljasok vagytok! S még ti beszéltek emberi jogokról? Ti éhes állatok.

— Uram, nem azért jöttem, hogy a gyalázkodását hallgassam — de, hogy munkát adjon. Szombaton, a fizetéskor goromba voltam, bocsásson meg érte s ne bántson újra.

— Mit? Ne bántsalak? Talán kezet csókoljak neked, amiért kegyeskedtél visszajönni? Vagy azt hiszed, hogy mi nem tudunk megélni nélküled? Nagyon csalódotl. **Nem kellesz! Csak azt akartam, hogy alázkodj meg. Most aztán elmehetsz!**

— Felügyelő úr, az irgalom szent nevében kérem, hallgasson meg. Éhezünk, nyomorgunk, egy gyermekem most pusztult el, a másik is el fog, a feleségem is...

— Hát pusztuljatok; Ugyis marad elég nyomorult kölyök; hiszen mindegyiteknek van legalább egy tucat kölyke, mint a kutyának vagy a macskának. Ebből is látszik, hogy milyen hülye állatok vagytok — van egy falat kenyerek és előteremtetek rá tíz száját.

— Ad-e munkát vagy nem?

— Micsoda, te így kérsz munkát? Majd megtanítlak én emberségre.

A csengettyűgombot akarta megnyomni, de Fekete előbb rávetette magát.

Most már úgyis tudta, hogy vége van a tisztességes megoldásnak, hát legalább leszámol ezzel az emberrel.

Rávetette magát, egy szempillantás alatt földre teperte s az ott hempergett a lába előtt gyáván, ordítózva.

A nagy lármára bejöttek a szolgák, éppen mikor fojtogatni kezdte s kiszabadították a kezéből.

A többi azután a dolgok rendje szerint ment.

A vizsgálóbíró modern jogász volt, aki a vádlottakat mindig figyelmeztette emberi méltóságukra:

— Vallja meg, hogy azzal a szándékkal ment a felügyelő szobájába, hogy bosszút áll rajta az elcsapásért.

— Ment a fene — mondja dacosan a rab — azért mentem, hogy munkát kérjek! Csak akkor forrt fel a vérem, mikor gorombáskodni kezdett el velem.

— Lásd, pedig mennyivel szebb dolog lenne, ha őszintén bevallaná az előre eltökélt szándékot; mert csak szebb az, ha valaki önérzetesen, büszkén bevallja: „Agyon akartam verni, mert emberi méltóságomban sértett” — ahelyett, hogy gyáván azt hazudja: „Dühös lettem, hát megvertem.”

— Agyon akartam verni, agyon is vertem volna, ha ki nem veszik a nyomorultat a kezeim közül.

— Ezt már szeretem — mondja jobb kedvre hangolódva a bíró. Jegyző úr írja:

— Vádlott beismeri, hogy meg akarta ölni a felügyelőt?

— Igen, meg, dühömben, mikor gorombáskodott velem. De nem azért mentem oda, hanem azért, hogy megkérjem.

No, már megint visszazív! Eh, magával ma nem lehet boldogulni. Ór, vezesse le. Majd holnapra tán megjön az esze.

Másnapra azonban már ketten állnak a bíró úr előtt. Odakerült az asszony is. S a bíró úr igazi műélvezettel tanulmányozza az egyesített ügy aktáit. Brávó, a helyet kezd bonyolódni. Bizonyosan az asszony lesz az oka a férj gyilkossági kísérletének. És rögtön kiszineződik agyában a regény.

A felügyelő udvarolt Feketének, a férj észrevette s el akarta tenni láb alól az udvarlót.

Hanem mikor meglátja a szárnalmas alakot, beismeri, hogy a felügyelő aligha akarhatott kezdeni ezzel a ványadt, beteg nővel.

És egy pillanatra meg is szállja a lelkét az irgalom, mikor ott látja maga előtt a két szárnalmas alakot. Mert, hogy a felesége is idekerült, Fekete Mihály is egészen megtört.

A bíró úr nagyon jónak akarja magát mutatni és elkezd szelíden moralizálni.

— Megezik a tévedés mindenkiével; **bűn nélkül** nincs senki. De a megtérő részére **van irgalom**. Csak őszintén be kell vallani a **bűnt**. Tufajdonképpen miért is lesznek az **emberek** bűnösökké, holott olyan könnyű tisztességesnek maradni. A sors megadja mindenkinek a magáét, ahhoz nem lehet úgy se hozzáérszakolni semmit sem. Akit szolgának teremtett az Isten, szolga marad, akit úrnak: úr. Hiába akar valaki agyonütni valakit vagy hiába lop az ember, azzal nem segít a maga nyomorúságán.

— De segítettem — mondja az asszony, mert meghaltunk volna éhen, ha azt a kis húst el nem hozom a mészárszékből.

— Persze fizetés nélkül!

— Igenis, lopta — felel az asszony helyett a férfi. S míg a bíró úr elégedetten diktálja a jegyzőnek a jegyzőkönyvet. Fekete sűgva kérdezi a feleségétől:

— Mi lesz a gyerekünkkel?

— A szomszédasszony, a vendéglősné, magához vette, mikor engem elfogtak. Ott jó dolga lesz. Jobb, mint nálunk volt. S azt mondta, hogy ott tartja, míg csak

te be leszel csukva. S engem is odavesz, amíg te itt maradsz...

— Azt mondta?

— Azt. Oh, milyen jó dolga lesz ott a lelkemnek. Még húst is kap talán akár mindennap.

— Azt mondta, hogy ott tartja, míg be leszek csukva?

— Mondtam már, hogy azt.

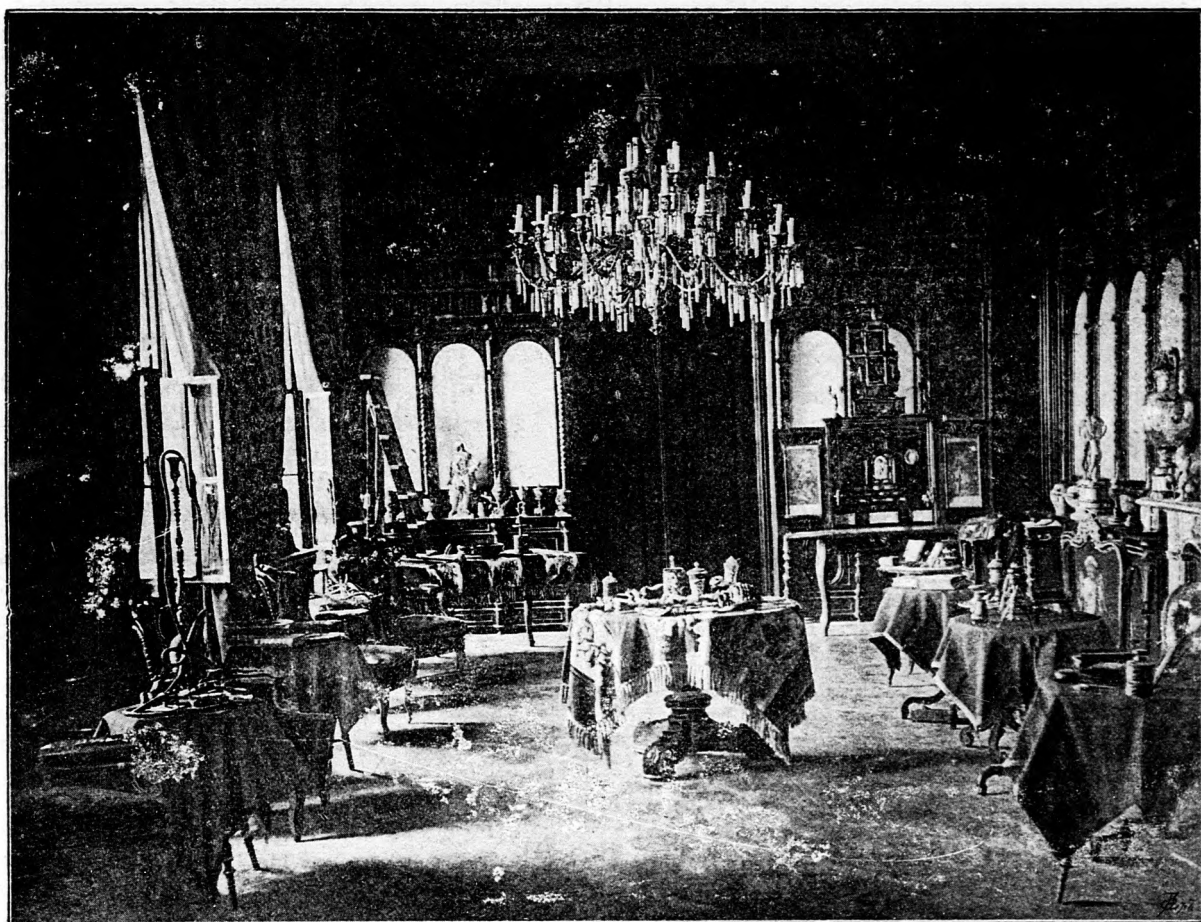
— Jól van! Biró úr őszintén akarok vallani. Előre megfontolt szándékkal mentem a felügyelőhöz, hogy agyonverjem.

— Ezt már szeretem — mondja derült arccal a vizsgálobíró úr. A fődolog a becsület, a gazembereknél is...

Vértessy Gyula.

APRÓSÁGOK.

A gombostű. A világ legnagyobb gombostűgyára Birminghamban van, Angliában. Ott naponta 37 millió gombostűt készítenek. A többi ismert gyárban körülbelül tizenegy millió készül, úgy, hogy csak Angliában egy nap körülbelül 56 millió gombostűt állítanak elő. Franciaországra esik napi húszmillió és a többi európai ország körülbelül tízmillió. Közepes számítással is elmondhatjuk, hogy Európa naponta 86 millió gombostűt állít elő. És mégis hová kerül ez a rengeteg számu tű? Alig van egyéb cikk, amelynek a háztartásban oly kicsiny értéke volna, mint a gombostűnek, hiszen alig akad ember, aki arra méltatja, hogy lehajoljon érte, amikor meglátja.

A gróf Karácsenyi-palota könyvtárterme.

KÉPEINKHEZ.

Búcsúzó. Messze földre készül az ifjú, itthagya hűségese szerelmesét. A fiatal pár az erdő magányában találkozik utoljára, a fiatal szívek elszorulnak s megtelnek csordultig fájdalommal, hiszen oly nehezen esik az elválás tudata. Mai szép képünkün a búcsúzás pillanatát örökítette meg a festő ecsetje.

A gróf Karácsenyi-palota Budán. A magyar főrangú urak otthonából már több szép képet közöltünk a Független Ujság hasábjain. Mai képünk egyike a gróf Karácsenyiak budai palotáját ábrázolja, mely a szomorú történeti esemény színterével a Vérmezővel szemben épült. A másik kép a palota könyvtártermét ábrázolja.

Csiga-rejtvény.

Mitrenga Etelkától.

E	N	N	Ü	D
P	A	T	S	Á
É	S	A	S	P
L	S	P	U	R
Y	E	R	I	Á

ki vezva karjait, hogy az, akiben ő hisz, valahogy le ne sujtsa azt, aki őt káromolja:

— Majd meglátod, megsegít! Lásd, ma is itt volt az öreg Náci és mondta, hogy a felügyelő úr azt üzeni, hogy még vissza is fogadhatna téged, ha megkérnéd.

— Hogyisne! Majd azt a gazembert kérem meg. Inkább éhen halunk, de oda be nem teszem a lábam többé.

— Hát meghalunk együtt — feleli az asszony s odabuvik a férfi széles mellére, mint valami megsebzett, beteg kis állat. Meghalunk, elmegyünk mi hárman is az első után: Marcsa után. Jobb is lesz! Tegnap se ettem, ma se. Nem bírom már. A temetőben is majd leroskadtam, nem hogy sajnáltam volna Marcsát, dehogy, hiszen a szegény ember gyereke akkor jár jól, ha meghalhat — nem azért akartam leroskadni, de a gyomrom majd kiszakadt az éhségtől. És a mellem is úgy szúrja valami. De ez nem attól van, hanem a hidegtől. — Nagyon hideg van itt. Jobb lenne kimenni az éjszakába, ott se lenne ilyen hideg. De járni kellene és én már nem tudok. Te eredj ki. Hagyj magamra.

— Ne hasogasd a szívem, Terka.

— Te erős vagy, neked nem fájhat, amit mondok. Te tudsz túrni, de én nem tudok. Te azt is végignézed majd, mikor engem elföldelnek. A te erős testednek semmi köze sincs a gyengeséghez.

A férfi elfordul, hogy az asszony ne lássa könnybeboruló szemét s úgy mondja:

— Hát holnap a kedvedért elmegyek megkérni.

És másnap elmegy.

A felügyelő ott állt az állóírásztala mellett s írt valamit.

— Én volnék Fekete Mihály. Eljöttem megkérni a tekintetes munkafelügyelő urat.

— Szép tőled! Hát a hősök is csak gyávák lesznek a végén? Tudtam én, hogy ilyen ez az egész banda. Ordít, lármázik, azután ha kirugják, hát visszacomolyog. Míg van kenyerek, addig hencegtek, ha elfogy, nyomorultul fetrengtek a kenyéradó gazdáik előtt. Fúj, undorodom tőletek.

A felügyelő úr kiköpött a munkás előtt, a néptől való utálata teljes és legkevésbé sem palástolt kifejezésével. Sőt még szóval is ismételte:

— Mind egyformán aljasok vagytok! S még ti beszéltek emberi jogokról? Ti éhes állatok.

— Uram, nem azért jöttem, hogy a gyalázkodását hallgassam — de, hogy munkát adjon. Szombaton, a fizetéskor goromba voltam, bocsásson meg érte s ne bántson újra.

— Mit? Ne bántsalak? Talán kezet csókoljak neked, amiért kegyeskedtél visszajönni? Vagy azt hiszed, hogy mi nem tudunk megélni nélküled? Nagyon csalódol. **Nem kellesz!** Csak azt akartam, hogy alázkodj meg. **Most aztán elmehetsz!**

— Felügyelő úr, az irgalom szent nevében kérem, hallgasson meg. Éhezünk, nyomorgunk, egy gyermekem most pusztult el, a másik is el fog, a feleségem is...

— Hát pusztuljatok; Úgyis marad elég nyomorult kölyök; hiszen mindegyiteknek van legalább egy tucat kölyke, mint a kutyának vagy a macskának. Ebből is látszik, hogy milyen hülye állatok vagytok — van egy falat kenyerek és előteremtetek rá tíz száját.

— Ad-e munkát vagy nem?

— Micsoda, te így kérsz munkát? Majd megtanítlak én emberségre.

A csengettyűgombot akarta megnyomni, de Fekete előbb rávetette magát.

Most már úgyis tudta, hogy vége van a tisztességes megoldásnak, hát legalább leszámol ezzel az emberrel.

Rávetette magát, egy szempillantás alatt földre teperte s az ott hempergett a lába előtt gyáván, ordítózva.

A nagy lármára bejöttek a szolgák, éppen mikor fojtogatni kezdte s kiszabadították a kezéből.

A többi azután a dolgok rendje szerint ment.

A vizsgálóbíró modern jogász volt, aki a vádlottakat mindig figyelmeztette emberi méltóságukra:

— Vallja meg, hogy azzal a szándékkal ment a felügyelő szobájába, hogy bosszút áll rajta az elcsapásért.

— Ment a fene — mondja dacosan a rab — azért mentem, hogy munkát kérjek! Csak akkor forrt fel a vérem, mikor gorombáskodni kezdett el velem.

— Lásd, pedig mennyivel szebb dolog lenne, ha őszintén bevallaná az előre eltökélt szándékot; mert csak szebb az, ha valaki önérzetesen, büszkén bevallja: „Agyon akartam verni, mert emberi méltóságomban sértett” — ahelyett, hogy gyáván azt hazudja: „Dühös lettem, hát megvertem.”

— Agyon akartam verni, agyon is vertem volna, ha ki nem veszik a nyomorultat a kezeim közül.

— Ezt már szeretem — mondja jobb kedvre hangolódva a bíró. Jegyző úr írja:

— Vádlott beismeri, hogy meg akarta ölni a felügyelőt?

— Igen, meg, dühömben, mikor gorombáskodott velem. De nem azért mentem oda, hanem azért, hogy megkérjem.

No, már megint visszaszív! Eh, magával ma nem lehet boldogulni. Ór, vezesse le. Majd holnapra tán megjön az esze.

Másnapra azonban már ketten állnak a bíró úr előtt. Odakerült az asszony is. S a bíró úr igazi műélvezettel tanulmányozza az egyesített ügy aktáit. Brávó, a helyet kezd bonyolódni. Bizonyosan az asszony lesz az oka a férj gyilkossági kísérletének. És rögtön kiszineződik agyában a regény.

A felügyelő udvarolt Feketénének, a férj észrevette s el akarta tenni láb alól az udvarlót.

Hanem mikor meglátja a szárnalmas alakot, beismeri, hogy a felügyelő aligha akarhatott kezdeni ezzel a ványadt, beteg nővel.

És egy pillanatra meg is szállja a lelkét az irgalom, mikor ott látja maga előtt a két szárnalmas alakot. Mert, hogy a felesége is idekerült, Fekete Mihály is egészen megtört.

A bíró úr nagyon jónak akarja magát mutatni és elkezd szeliden moralizálni.

— Megesik a tévedés mindenkivel; **bűn nélkül** nincs senki. De a megtérő részére van irgalom. Csak őszintén be kell vallani a **bűnt**. Tulajdonképpen miért is lesznek az **emberek** bűnösökké, holott olyan könnyű tisztességesnek maradni. A sors megadja mindenkinek a magáét, ahhoz nem lehet úgy se hozzáérszakolni semmit sem. Akit szolgának teremtett az Isten, szolga marad, akit úrnak: úr. Hiába akar valaki agyonütni valakit vagy hiába lop az ember, azzal nem segít a maga nyomorúságán.

— De segítettem — mondja az asszony, mert meghaltunk volna éhen, ha azt a kis húst el nem hozom a mészárszékből.

— Persze fizetés nélkül!

— Igenis, lopta — felel az asszony helyett a férfi. S míg a bíró úr elégedetten diktálja a jegyzőnek a jegyzőkönyvet. Fekete sűgva kérdezi a feleségétől:

— Mi lesz a gyerekünkkel?

— A szomszédasszony, a vendéglősné, magához vette, mikor engem elfogtak. Ott jó dolga lesz. Jobb, mint nálunk volt. S azt mondta, hogy ott tartja, míg csak

Megfejtési határidő 1907. október hó 4.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A „Független Ujság“ 37. számában közölt talány megfejtése

„Aradi vértanúk.“

Helyesen fejtették meg a következők: Kovács Mihály, Tach József, Molnár Béla, Futás Árpád, Almásy Péter, Fazekas Kálmán, Sarkadi Pál, Kertész István, Barna András és Szalmári Ferenc.

A sorshuzásnál Szalmári Ferenc nevét huzzuk ki elsőnek, kinek egy érdekes könyvet küldöttünk.

LEVELES SZEKRÉNY.

T. A. Eger: Előfizetését december végéig előjegyzésbe vettük. Felszólításnak tévedésen alapszik. Kérjük szíves elnézését.

Sz. L. M. Kovácsné. Előfizetését tudomásul vettük és a hiányzó lapokat elküldtünk.

K. B. Válaszát a f. évi május havi szerk. üzenetekben megtalálja.

F. H. Hízó ökrökkel 5-7 kg. szárított cukorrépaszelet etethető fejeként s naponta.

R. A. Sörjegyeit még eddig nem huzzák ki.

B. B. A Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezet készségesen elintézi az Ön ügyét.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezte jelentése 1907 szeptember 25.

Budapesti Központi Vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 90-150 K., helybeli borjúhús 120-136 K., sertéshús 90-130 K., szalonna füstölt 140-150 K., szalonna, olvasztani való 140-144 K., hárj 150-156 K., sertésszir 130-150 K. — Füstölthús: (vidéki) kg.-ja 140-180 K., hazai sonka 140-2- K. szalámi 380-440 K.

Baromfi-félék: — K., rántani való csirke 120-2- K., sütni való csirke 2-280 K., kacsa, hizott 450-650 K., lud, hizott 9-16- K., pulyka, hizott — K. páronkint. Vágott hizott liba — K., vágott hizott kappan, kacsa és pulyka — K. kg.-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők). Buza 2245-2260 K. Rozs 1880 K-tól 19- K-ig. Árpa 1630 K-tól 1695 K-ig, jobb minőségű K-tól — K-ig. Zab 1530 — K. Tengeri 13-142 K

Teavaj: (centrifugált) 210-240 K., főzővaj 130-160 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 8-24 fillér.

Tojás: bacsikai 82-84 K., erdélyi apróbb áru — K. lánként (1440 drb). Apadt — K., meszes — K.

Zöldsejfélek: Burgonya (vagonárú) sárga 5-6- K., rózsas 450-550 K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt — K., mm. ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7
K.	3520	3420	3320	3240	3160	3060	2960	2820

Takarmányvásár. Réti széna 6-9- muhar 7-840 zsup-szalma 5-6- — alomszalma 480-540

A „FÜGGETLEN UJSÁG“ szerkesztésére felügyel:

Rubinek Gyula,

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója.

ifj. Kovács József Orosháza

Magyar házi-ipar. Magyar termények.

Söprűk, szatyorok, gyékények, bőrbocskorok, posztócipők, mák, bab, kása, szalonna, paprika legolcsóbban szállítja:

ifj. Kovács József Orosháza

Alfa-Separator Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám. 27

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Ujdonság! Az 1907. évi mintájú Alfa-Separatorok a jelenkor legtökéletesebb fölözögépei. Nagy és kiváló munkabírás mellett bámulatos könnyen járnak.

Több mint 500,000 Alfa Laval Separator az egész világon.

70448. IV/1.—1907. szám.

HIRDETMÉNY.

A mezőhegyesi m. kir. ménesbirtokon 43 kat. hold területen fekvő és a magyar állam tulajdonát képező kenderkikészítő-telep, a hozzátartozó gyári és lakóépületek, áztatók és berendezések 1908. évi január hó 1 től egymásután követő 10 évi, azaz 1917. évi december hó 31-ig terjedő bérletére, ugyszintén a mezőhegyesi ménesbirtokon, ugyan ezen évek folyamán évente 1300 kat. holdon termelendő nyers kende kőrő átvételére folyó október hó 14-én délelőtt 11 órakor a földmiv. és földm. m. kir. miniszterium első emeleti tanácstermében nyilvános szóbeli versenytárgyalás fog tartatni.

Ugy a gyártelep bérletére, mint a kenderkőrőtermésnek átvételére vonatkozó részletes feltételek, melyek egyszersmind a kibérlendő épületek és berendezések leltárát tartalmazák, a ménesbirtokok gazdasági főigazgatójánál (földmiv. m. niszterium) és a mezőhegyesi m. kir. ménesbirtok igazgatóságánál betekintheők és kívánatra meg is küldetnek.

A részletes feltételek határozmányai szerint előállított és a kendergyár-telephez szállított egy q. kenderkőrő kikiáltási ára hat korona.

Az árverés megkezdése előtt tartozik az ajánlattevő ajánlatának biztosítására készpénzben, vagy állami letétként elfogadható értékpapirban 30,000 koronát a szóbeli versenytárgyalás alkalmával előre letenni, melyet ajánlatának elfogadása után a kötendő bérleti és szállítási szerződés biztosítékául 60,000 korona értékig kiegészíteni tartozik.

Kelt Budapesten, 1907. évi szeptember hó 7-én.

M. kir. földmiv. és földm. m. kir. miniszter.

Baromfitenyésztők Lapja

a Baromfitenyésztők Országos Egyesületének hivatalos közlönye, a legjobb és legelterjedtebb baromfitenyésztési szaklap. Minden tenyésztőre nélkülözhetetlen. Hirdetésekre a legalkalmasabb. Előfizetési ára, mint az egyesület tagsági díja 8 kor. egy évre. Olesó hirdetési díjak. Szerkesztőség és kiadóhivatala: Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám, Köztelek, I. emelet 10. szám.

Legjobb tejfőlőző a BALTIK

BALTIK-SEPARATOR

nemcsak azért arat nagy sikereket és részesül mindenütt elismerésben, mert a legtökéletesebb és legmodernebb tejfőlőző, hanem azért, mert a szerkezet egyszerűsége a BALTIK kezelését még egy gyermeknek is lehetővé teszi. Miután az egész szerkezet el van zárva, sz-rencsétlenségnek eleje vétetett és a géprészek sem romlásnak, sem piszkolódásnak nincsenek kitéve.

A BALTIK RADIATOR

készíti a legjobb és legtisztább vajat.

Szenzációs találmány.

(Lásd ismertetőt a »Köztelek« 70-es számában.)

TURUL védjegy

TURUL védjegy

Kérje árjegyzékünket, valamint a modern kézi separatorokról irt birálatunkat.

Baltik Separator Részv.-Társ.

magyarországi vezérképiselete

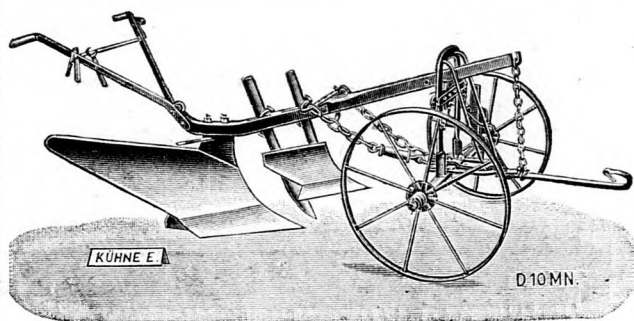
BUDAPEST,

VII. ker., Erzsébet-körut 8. szám.

TELEFON 52-58.

Szállítunk teljes tejgazdasági berendezéseket

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban Budapest, Üllői-ut 25.

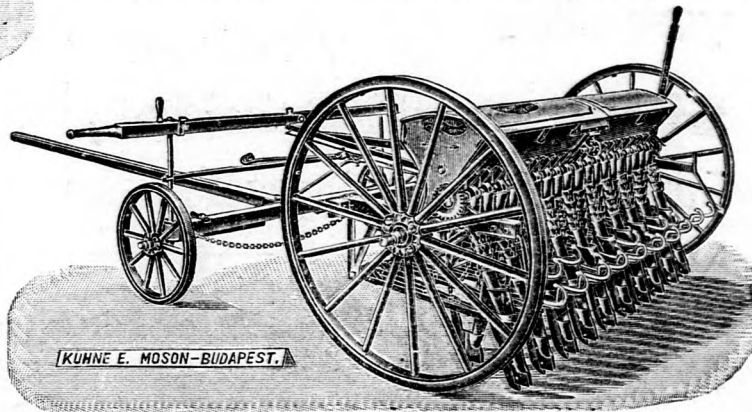
„Mosoni Drili” sorvetőgépeket és mindennemű mezőgazdasági gépeket szállit:

Kühne E. gépgyára
Mosonban.

Főraktár: BUDAPEST, VI. ker., Váci-körut 57/a.

■ AZ ŐSZI IDÉNYRE ■

mindennemű talajmivelőeszközöket:
„Bippart” altalajekéket,
„Tornado” kukoriczaszártepőgépeket
és egyéb takarmánykészítőgépeket

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti
gyapju-aukeziókra

melyek idei második sorozata f. évi
október hó 9-én veszi kezdetét. —

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat
Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapju-
küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes
díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban ré-
szesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű fel-
világosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat
HELLER M. S TÁRSA
Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. szám.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket és Gőz-utimozdonyokat

a legtokéletesebb szerkezettel, a legjutányo-
sabb árak mellett szállítanak

John Fowler & Co.
Budapest-Kelenföld
a vasutállomással szemben.

Telefon 42—50.

Telefon 42—50,

Gazdak Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Alakult 1900.	Biztosítéki alap:	Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával	-----	1.970.40.— kor.
Tartalékok	-----	64.760.16 kor.
	Összesen	2.735.104.16 kor.
1901. évi fölösleg	-----	90.349.— kor.
1902. évi fölösleg	-----	59.782.26 kor.
1903. évi fölösleg	-----	109.331.73 kor.
1904. évi fölösleg	-----	72.438.23 kor.
1905. évi fölösleg	-----	61.739.60 kor.
1906. évi fölösleg	-----	39.243.65 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére, különféle módozatok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegét 61 úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzletfeleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2—2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5—10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photocinkografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo-(auto)-typia, fametszet stb. útján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photolithografialag legszebben, legolcsóbban sokszorosíttatnak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Strassfurti kainitot,

Strassfurti kálitrágyasót 40% káli

tartalommal, továbbá

mindennemű egyéb

Műtrágyafélét,

Rézgáliczot (98—99%) elismert kitűnő

szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.